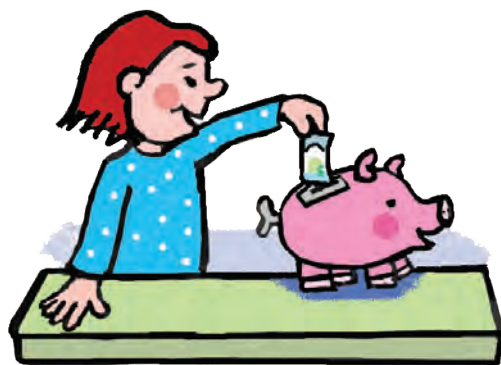

Мартина Рангелова

Първи знания за ФИНАНСИТЕ

Издателство „Фют“

ПЪРВИ ЗНАНИЯ ЗА ФИНАНСИТЕ

© Издателство „Фют“, 2026
© Мартина Рангелова, автор
© Мария Златанова, художник

ISBN 978-619-270-280-9

Добре дошли, финансови герои!

Това е вашата първа книга за света на парите и финансите!

Знаете ли защо мама и татко ходят на работа всеки ден и невинаги могат да си играят с вас? Не е защото не искат. Напротив – **много ви обичат!** Просто имат важна задача: да печелят пари, за да може семейството ви да има всичко – храна, дрехи, забавления.

Тази книга ще ви помогне да научите:

- **какво са парите?**
- **откъде идват и за какво се използват?**
- **как можете да си служите умело с тях още сега, като деца?**

Можете да станете **финансово образовани още от малки** – така мама и татко ще се гордеят с вас, защото ще знаете неща, които знаят възрастните, и един ден ще бъдете добре подготвени за живота!

Как да използвате тази книга?

- Четете по една глава на ден или на седмица.
- Попълвайте задачките, рисувайте и мислете над въпросите.
- Работете заедно с родител, учител или приятел – така е още по-забавно!
- Когато изпълните мисията си, **изпрате снимка на своя финансов сертификат** на нашата Facebook страница **facebook.com/финансизадеца** – така ще вдъхновите и други деца да бъдат финансови герои като вас!

А сега, да започваме!

Съдържание

1. Какво са парите и защо ги има?	6
<i>Защо хората са ги измислили и за какво служат.</i>	
2. Откъде идват парите?	10
<i>Защо трудът е важен.</i>	
3. Какво означава да спестяваш?	12
<i>Защо е умно да не харчим всичките си пари наведнъж.</i>	
4. Какво можем и какво не можем да купим с пари?	14
<i>Някои неща са безценни... като приятелството!</i>	
5. Как да си поставим цел и да спестим пари за нея?	16
<i>Стъпка по стъпка към твоята мечта!</i>	
6. Къде да държим парите си?	18
7. Нужди и желания – каква е разликата?	20
<i>Кога нещо е наистина важно.</i>	

8. Как да изкарваме пари честно и да помагаме на другите?	24
9. Какво е валута и защо парите са различни?	26
<i>По света има най-различни пари.</i>	
10. Какво е застраховка и как ни защитава?	30
<i>Щит при неочаквани проблеми • Как работи това?</i>	
11. Какво е данък и защо родителите ни го плащат?	34
12. Защо баба и дядо получават пари, а не работят?	36
<i>Какво е пенсия?</i>	
13. Какво е наем, заем и кредит?	38
14. Мисия: Създай свой малък магазин!	42
<i>Мисли като предприемач!</i>	
А сега да видим какво запомнихте	44
Сертификат ФИНАНСОВ МАЛЪК ГЕРОЙ	47

Какво са парите и защо ги има?

Някога, някога, много отдавна нямало пари. Вместо да си купуват с пари нещата, от които имат нужда, хората разменяли помежду си различни неща – това се нарича **бартер**.

Ники имал ябълки,
защото дървото в градината
му било обсипано с тях.

А Гери имала круши – сочни
и сладки. Тя много обичала
ябълки, но нямала нито една.

И така, те си разменили плодове и останали доволни.

Но какво ще стане, ако Гери не иска ябълки,
а Ники няма нищо друго, но иска круши?

Ето затова хората са измислили **парите** – метални монети и малки хартийки, наречени банкноти, с които можем да купуваме това, което искаме.

Парите ни помагат да разменяме стоки и услуги.

А сега запомнете нещо важно:

Парите не са нещо вълшебно и не се появяват с махване на вълшебна пръчица – хората работят, за да ги получат.

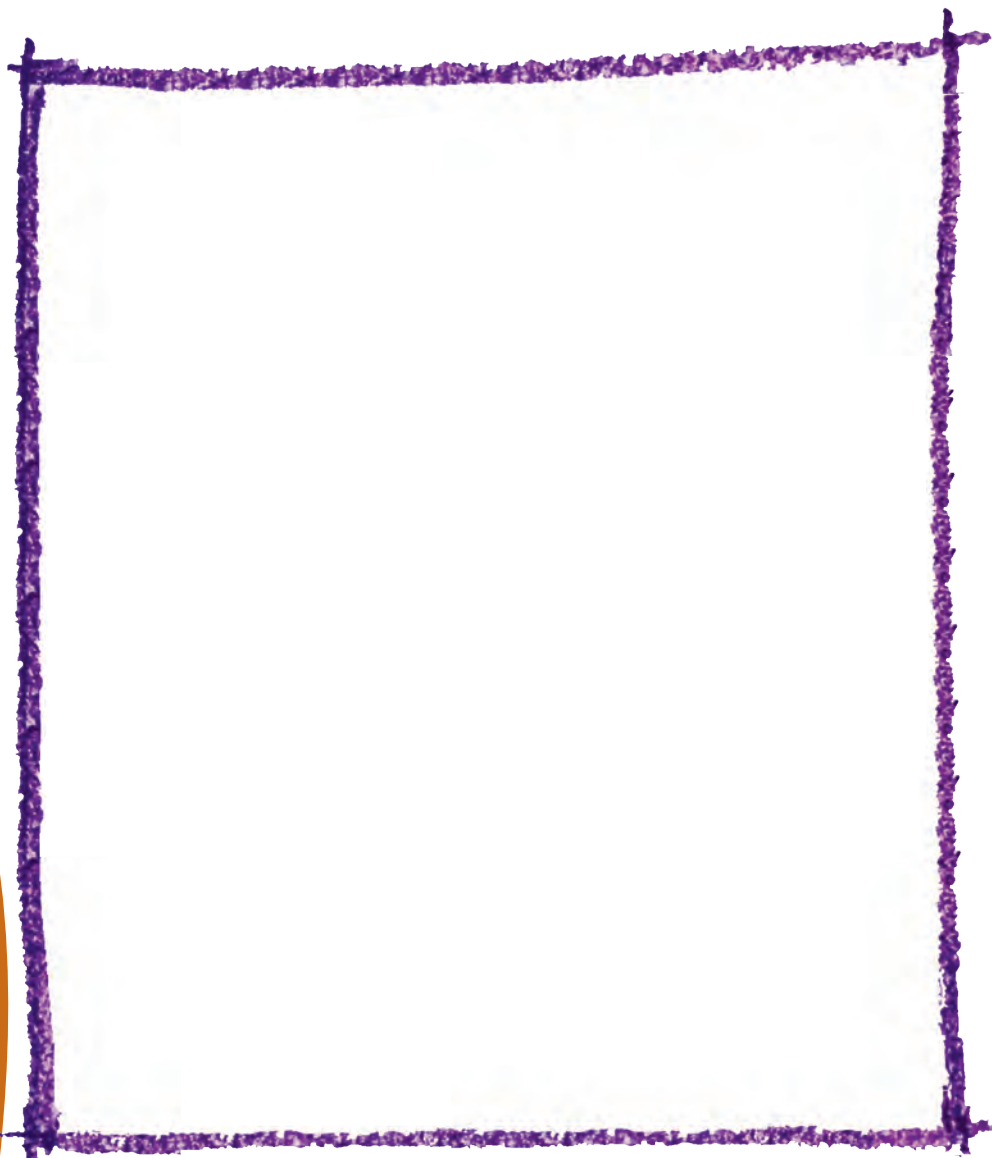
Пример: Когато мама и татко работят, те получават **заплата** – определена сума пари.

С тези пари те купуват храна, дрехи или подаръци за вас.

Катерицата и зимата

Нарисувайте нещо, което можете да размените с приятел.
Може да е играчка, книга или нещо друго. Какво бихте дали
и какво бихте искали да получите в замяна?

Катерицата била трудолюбива. Всеки ден тя събирала
жълъди и грижливо ги прибирала в своята зимна хранилка –
нещо като касичка.

– Защо не изядем всичко сега? – предлагали другите катерици.

Но умната катерица им отговаряла:

– Не, не бива! Ще запазя жълъдите за зимата. Когато сняг
покрие земята, няма да има откъде да събирам храна.

Приятелите ѝ си изяждали всичко още същия ден, но минали
седмици, дошла есента, студът се приближавал, а храната
ставала все по-малко. Завалил сняг...

Умната катерица седяла в своя уютен дом и хрупала жълъдите,
които събирала цяло лято, а в това време приятелите ѝ търсели
нещо за ядене, но вече нямало нищо.

– Може ли да дойдем при теб? – попитали те катерицата.

– Разбира се! Но от сега нататък нека
пестим заедно! – казала тя.

Поука:

Ако спестявате
малко по малко
и мислите за
утрешния ден,
няма да останете
гладни в трудни
времена.

